

Zíreggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej.

Első évfolyam — 54 szám. **Vasárnap** Cluj-Kolozsvár, 1932 augusztus 14

Vajda

Miniszterelnök új kormányának az elén is megkezdte komoly, akaró munkáját. Ha végig tekintünk az új kormány névsorán, a felületes szemlélő is azonnal észreveheti, hogy a kormányban Maniu kivételével a nemzeti-parasztpárt legjobb erői, legszélesebb látókörű politikusai vesznek részt. Mi, mint egyszerű állampolgárok, legelőször is arra gondolunk, hogy vajjon a jelen nyomasztó helyzetben ez az új kormány, amellyel szemben bizalommal viseltetünk, megvalósíthatja-e hozzá fűzött reményeinket?

A kormány bejelentette a programját és ebben a programban olyan dolgoknak a megvalósítására vállalkozott, amelyek valóban alkalmasak arra, hogy rajtunk a már régóta elviselhetetlen terheinken könnyítsenek. Ebben azonban az a szomorú, hogy minden jó szándéknak először a bíráló emésztő tüzén kell átszűrődnie. Ime, annyi vajadás után megszületett az új kormány és megszületett az új program is. És erre az ellenzéki pártok úgy a sajtóban, mint a parlamentben a legádázabb harcot jelentik be a kormány ellen. Az is igaz, hogy bírálni könnyebb, mint valamit megvalósítani. Valahogy úgy áll a dolog, mint amikor nagyszájú emberek a bőrfotelekből és íróasztalaik mellől hangosan hirdetik a harcot, de amikor a küzdőtérre kell állni, akkor visszahúzódnak párnázott ajtójuk mögé és engedik, hogy a félrevezetett tömeg vérezzen el a kegyetlen harcban.

Mert mibe tudjanak könnyebben belekötni most az ellenzéki pártok, ha nem abba, hogy Maniu miért nem áll az élen? Maniu valóságos vörös posztó a szemükben és minden gyűlöletet, minden párt-politikai önzést azzal igyekeznek kimagyarázni, hogy Maniu nem teljesíti kötelességét. Tudniok kellene azonban, hogy ezzel saját maguk alatt vágják el a fát, mert hiszen régi igazság az, hogy minden nagy ember csak akkor érheti el igazi nagyságát, ha mind a két oldaláról megvilágosítják.

Vajjon nem lenne jobb, ha ádáz küzdelem helyett az ország boldogítására fordítanánk erejüket és legyőzve önmagukban minden önző politikai célt, segítségére sietnének az új kormánynak.

A parlament válaszfelirata Károly király beszédére

Leszállítják az adókat — Kiutalták az augusztusi illetményeket

BUCURESTI. A kamara tegnap délutáni ülésén Radulescu-Niehedinti felolvasta a felirati bizottság válaszfeliratát, amely a következőket mondja:

Felség! A képviselőház tagjai, akik a választók szabad megnyilvánulása útján kerültek ide, szívükön viselik azt a nehéz feladatot, amit a hónapi napért való aggodalom ró rájuk. Ez a helyzet hű képe annak a nagy gazdasági krízisnek, amelyen átmegy ma az egész világ és emberiség és amely minden jobb reménység megsemmisítésével fenyeget.

Fel séged rámutatott ama nehézségekre, amelyek utunkban állnak, de mi tudatában vagyunk, hogy fáradtságos utunk végén meg fogjuk találni áldozatkészségünk gyümölcsseit. A nemzet akaratából kerültünk ide és ez feljogosít arra, hogy az ország számára olyan törvényeket hozzunk, amelyek hivatva lesznek helyzetén javítani. A parlamentarizmus elve alapján, az alkotmányosság keretei között állva fogjuk végezni munkánkat.

Bármilyen ellentétek is volnának az egyes pártok között, biztosítjuk Felségedet, hogy az ország minden fia egységes abban, hogy minden áldozatkészséggel meg kell védeni az államrendet, és az állam fundamentális intézményeit, elsősorban derék hadseregünket. Mindnyájan egyesülünk a tiszteletben és becsülésben, amit a mi fiatal királyunk iránt érzünk, akinek bátor szavai felbresztették bennünk a kötelességteljesítés tudatát

és erőt ad feladataink teljesítésében.

A nyomor az állam összes társadalmi osztályait egyaránt sújtja, mégis az ország mezőgazda jellegénél fogva leginkább a földmives szenved, az a társadalmi osztály, amely az ország népének túlnyomó részét képezi és amelynek boldogulásától függ a többi termelő osztály sorsa is.

Az egész állam strukturája a mezőgazdaságon nyugszik, ezért első gondunk ennek a felsegítése lesz.

Felség! Az általános választójog elvégezte a polgárok nevelését és Románia polgárainak a jövőben nem lehet más választásban részünk, mint polgári jogainknak tiszta és szabad kifejezésében.

Az ország ma abban a helyzetben van, hogy összes fiainak hazaszeretetére appellálva kell törekednünk a román nemzet sorsának könnyítésére, betöltve mindnyájunkat az a remény, hogy ennek a népnek Kelet-Európa civilizációja körül még nagy történelmi szerepe lesz.

A képviselőház ígéretet tesz Felségednek, hogy állandó áldozathozattal fogja szolgálni az ország érdekét, megerősítve örök időkre

A kormány kiutalta az augusztusi illetményeket

BUCURESTI. Mironescu pénzügyminiszter tegnap kihallgatáson volt a királynál, aki aláírta a tisztviselők és nyugdíjasok augusztusi illetményeinek kiutalására vonatkozó dekrétumot. Deculescu egészségügyi államtitkár ugyanakkor felosztotta a megyék és a községek között a korábban megszavazott 42 millió egészségügyi segélyt.

BUCURESTI. Ami az adóleszállításokat illeti, a legjobban sújtott mezőgazdaság adóját mintegy 50 százalékkal fogják mérsékelni. A többi adónemnél a mérséklés kisebb lesz, de 20 százalékgig ezeknél is esőkkentés várható.

Életfogytiglani fegyházra változtatták a ceglédi baracktolvaj gyilkosok kötéltálati halálbüntetését

BUDAPEST. Tegnap került Horthy Miklós kormányzó elé a két ceglédi gyilkos Lőrincz József és Szedlaesek János kegyelmi kérése, akik baracklopás alkalmával Szakter András ceglédi gazdálkodót revolverrel agyonlőtték, vejét Zseray Ferencet pedig súlyosan megsebesítették s akiket a kecskeméti törvényszék rögtönítélő bi-

ama megingathatatlan kapcsolatok, amelyek a román nemzetet királyával egybekötik. Éljen a király, éljen Mihai nagyvajda, éljen a dinasztia!

Hosszantartó taps követte a felirati javaslat felolvasását.

A kamara ezután sorsolás útján megalakította a szekciókat, amelyek az egyes törvényjavaslatokat megvitatják.

A szenátus mai ülésén Costachescu elnök felolvasta a beérkezett javaslatokat, többek között a vagyonellenőrzésről szólót, mely az előző parlamentben elintézetlen maradt.

Ezután Ispescu Grecut felolvasta a válaszfeliratot, amelyet a szenátus éljenzéssel fogadott.

Maniu és Vajda elutaztak

BUCURESTI. A kormánynak az a szándéka, hogy a parlamentet augusztus 20-áig tartja együtt, politikai körökben azonban az a vélemény alakult ki, hogy a benyújtott törvényjavaslatok sürgőssége miatt a parlamentnek a bezárására augusztus vége előtt nem kerülhet sor. Keddtől kezdve a parlament napi három ülést fog tartani.

BUCURESTI. Maniu Gyula ma Badacsonyba utazott, ahonnan kedden érkezik vissza a fővárosba. Vajda miniszterelnök Károly királlyal Konstancába utazik a haditengerészeti ünnepekre.

rósága kötéltálati halálra ítelt. Ugyancsak felterjesztették az időközben a Beszkár budapesti villamos társaság és az elítéltek hozzátartozói által benyújtott kegyelmi kéréseket is.

A kormányzó mindkét gyilkosnak megkegyelmezett és halálos ítéletüket életfogytiglani fegyházbüntetésre változtatta.

Aszpirinnel lett öngyilkos egy Pata-uccai fiatalasszony

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az utóbbi napokban Kolozsváron az öngyilkos-jelöltek előszeretettel fordulnak az aszpirinhez, talán azért, mert rájöttek, hogy öngyilkosság szempontjából ez mutatkozik a legkevésbé veszedelmesnek. Tegnap délután a Pata-ucca 72. szám alatt akarta eldobni magától az életet Cieu Lajosné fiatalasszony, aki terve keresztülviteléhez szintén aszpirint vett igénybe. Az életunt asszony 26 darab aszpirin tabletát vett be, amitől rosszul lett s hozzátartozóinak a mentők segítségét kellett igénybe venniük. A mentők gyomormosást alkalmaztak, majd pedig a halálba vágyó fiatalasszonyt további kezelés végett a belgyógyászati klinikára szállították.

Munkaközben súlyos insztrakadást szenvedett a jobbkarján egy kolozsvári iparos

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap este Tatár András, Király-ucca 26. szám alatti iparos a Magyar-ucca 129. szám alatt dolgozott egy gépnél, amikor a nagy megerőltetés következtében jobbkarján az átkötő izomszallagok felszakadtak, úgyhogy irtózatot kinokát szenvedett, amíg a mentőket értesítették a súlyos balesetről. Dr. Ilie Grigoriu szolgálatos mentőorvos szállította ki a helyszínére és elsősegély nyújtása után a súlyosan sérült iparost a sebészeti klinikára szállította.

Véres baleset a vasuti a gépműhelyben

CLUJ-KOLOZSVÁR. Véres baleset színhelye volt tegnap az egyik kolozsvári vasuti műhely. Olar György 21 éves Gépész-ucca 20. szám alatt lakó lakatos, miközben egy gép javításánál dolgozott, hátán és jobb lábán súlyos vágott sérüléseket szenvedett. Egy munkástársa segítségével azonnal a sebészeti klinikára ment, ahol a szolgálatos sebeszorvos bekötözte a szerencsétlen munkás sebeit. Állapota nem veszélyes.

Cséplés közben eltörte a kézcuklóját

CLUJ-KOLOZSVÁR. Chiorean Anisia Ajton községi földműves hajtott be szekerén tegnap egyenesen a kolozsvári sebészeti klinikára. A szolgálatos orvos megvizsgálta a kezét fájlaló atyafit és megállapította, hogy a 62 éves földművesnek eltört a kézcuklója. Miután Chiorean Anisie elmondotta, hogy cséplés közben meglazult a gép egyik csavarja, amelyet kalapáccsal akart helyére ütni. Azonban a kalapács félrecsuszott és teljes erővel a kézcuklójára esett. Orvosi kezelés alá vették.

Terjessze mindenütt a „Jóestét!”-et

Lapelárusítókat magas jutalékkal felveszünk!

A nagyvárosok mintájára fejlődik a kolozsvári közlekedésügyi rendőrség

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári rendőrség forgalmi ügyosztálya az utóbbi időben rohamos fejlődésen ment keresztül. A forgalmi rendőrség, illetve a forgalom megszabályozása tekintetében az elismerés a rendőrség rokonszenves, komoly vezetőjét, Hateganu Simon rendőrkezesét illeti, aki külföldi tanulmányutja alkalmával szerzett tapasztalatait a lehetőségekhez képest igyekszik fokozatosan megvalósítani.

A rendőrkezes eddig már megvalósította a szűkebb kolozsvári uccák egyirányu forgalmát és szigorú kezekkel rendszabályozta meg a kolozsvári motorbiciklistákat, akik gépük pöffögésével éjszakai sétabiciklizésük alkalmával állandóan zavarták a főuccák éjjeli csendjét. Ugyancsak üdvös a friss levegőre szomjazó sétatéri közönség érdekében az a kiadott

rendelete, hogy a járműveket eltiltják a sétatér utjain való közlekedéstől és ezzel is pormentesítik ezt a területet.

A rendőrkezes figyelme a bérkocsisokra is kiterjed, akiket szigorú rendelettel kényszerít arra, hogy kocsijukat karban tartásuk és rendezen tisztán felöltözve jelenjenek meg a bérkocsistrandokon. Ugyanakkor a rendőrkezes javaslatot tett a városnak, hogy a nehéz gazdasági viszonyokra való tekintettel a bérkocsitarifákat száltsák le.

A közeljövőben újabb üdvös és a forgalom szabályozása szempontjából hasznos rendeletek látnak még napvilágot s minden reményünk meg van rá, hogy a közlekedés szempontjából behozott előnyös rendeletekkel végképpen eljött a közlekedési baleseteknek.

Hindenburg tegnap eredménytelenül tárgyalt Hitlerrel

A horogkeresztes vezér teljes kormányhatalmat követel

BERLIN. Hindenburg birodalmi elnök tegnap délután 6 óra után fogadta Hitlert. A kihallgatás körülbelül 20 percig tartott. A kihallgatáson jelen volt Papen kancellár és Schleicher tábornok birodalmi hadügyminiszter is. Hitler Goering vezérrel ment a kihallgatásra.

Hindenburg felszólította Hitlert, hogy

vagy ő maga személyesen, vagy pártja több tagja vegyen részt a kormányban, erre azonban Hitler a leghatározottabb nemmel felelt.

Hitler a teljes birodalmi kormány átadását kívánta, mert — kijelentései szerint — csakis így vállalhat felelősséget a kormány tetteiért.

Hindenburg kijelentette, hogy ezt nem teheti, mert lelkiismerete nem engedi és nem akar a német nép felfogásával ellentétbe kerülni amiatt, hogy a kormányt egy pártnak adja át. Egyben arra kérte Hitlert, hogy

további cselekvéseiben gondoljon Németország érdekeire. Miután a kihallgatás nem vezetett eredményre, Hitler a kihallgatásról eltávozott.

Amikor a tárgyalások eredménye kiszivárgott, Berlin uccáin hatalmas tömegek hullámzóttak és csoportokban vitatták az eseményeket és Papen kancellárral szemben megnyilvánult éles ellentéteket.

Az izgatott hangulat miatt a rendőrséget fokozott riadó készségbe helyezték és

esetleges zavargások esetén kihirdetik az ostromállapotot.

A Papen-kormány egyelőre változatlanul helyén marad.

A birodalmi gyűlés megnyitása után a Papen-kormány felveti a bizalmi kérdést, ha Jeszavazzák, akkor a birodalmi gyűlést fel fogják oszlatni és az alkotmány 48. szakasza alapján a kormány diktatórikus uton fog tovább kormányozni.

Apró hirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

FIATAL izr. urileány, aki nagyobb gyárnak éveken keresztül tisztviselő-nője volt, későbbi házasság reményében levelezni óhajt intelligens partiképes fiatalemberekkel. Leveleket „22 éves Fekete” jelígre a kiadó továbbítja.

16 ÉVES négy középiskolát végzett leány szerény fizetés mellett állást keres. Ajánlatokat „Szerény” jelígre a kiadóba kérek.

EGY dús gazdag fiatalember házasság céljából ismeretséget kötne szép fiatal urileánnyal. Lehetőleg fényképpel ellátott választ „Szép magia” jelígre a kiadóba kérek.

EGY hónap alatt megtanulhat mandolinon nagyon jutányos árért. Hotel Transsylvania, Fülöpnél.

BUTOROZOTT szoba vízvezetékekkel 2 személy részére 1000 lejért kiadó. Cím a kiadóba.

JÓFORGALMU vendéglő engedéllyel családi okokból kiadó vagy eladó. Cím a kiadóban.

ELADÓ HÁZASTELEK. Értekezni lehet Calea Victoriei 30.

HÁZHELY eladó Albina bank betétkönyv ellenében. Str. Fântânelei 79. (volt Vasvári-u.)

KIADÓ üzlethelyiség főtér torkolatában raktárhelyiséggel. Iroda helyiség. Str. Memorandului 4.

MÁJFOLTOKAT a legmakacsabbat is eredménytelgyógyítom. Leveleket „Pontos címre válaszolok” jelígre a kiadóba kérek.

VESZEK forgalomban levő használt román postabélyeget. Regele Ferdinand 62. Papírútlek.

Az erdélyi gazdák a konverziós törvénynek a gazdaérdekek elleni módosítását sürgetik

— AZ E. G. E. gyűlése —

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgatóválasztómánya nyári rendkívüli ülést tartott Szász István elnöklete alatt. A gyűlésen Török Bálint titkár elterjesztése alapján tudomásul vette a szövetségi tanács megalakulását, a gazdaközönség gyümölcsös csemete szükségletének közösen való beszerzésére történt intézkedést. Beszámolt a titkári jelentés az egyesület konverziós irodájának értékes, közérdekű munkásságáról majd az országos rozsdáról szóló jelentés kapcsán elhatározta az egyesület, hogy megkeresi az Országos Magyar Pártot, hogy tegyen lépéseket a kormánytól aziránt, hogy egészséges vetőmagról mennyiségben gondoskodják, hogy jövőre a károk megismétlődésének eleje véfessék. Az indítványok során a választmány foglalkozott dr. Szentkirályi Ákos és Gyalui Sándor indítványával. Köztudomású, hogy az ország legnagyobb problémája ma az agrárnyomor, amit az ideai rozsdákár még fokozott. A konverziós törvény igyekezett bajon segíteni, azonban a törvénynek igen nagy hiánya, hogy az épen

a hivatasos okleveles gazdák ról sehol sem tesz említést.

Mint hogy a konverziós törvény rövidesen módosításnak lesz alávetve, a választmány elhatározta, hogy a tévedés korrigálását kérni fogja a kormánytól sürgősen és pedig a következőképpen: A konverziós törvény 3-ik szakaszának kedvezményében részesüljenek azok a gazdák is, akik bármely alsó, közép, vagy felső fokozatu tanintézetből, vagy iskolától nyert oklevéllel vagy bizonyítvánnyal rendelkeznek, ha szaktudásukat akár mint tulajdonosok, akár mint bérletk, fix adminisztrátorok, vagy kezelők gyakorlatban tényleg érvényesítik, tekintet nélkül arra, hogy 20 holdon aluli, vagy 20 holdon felüli gazdaságokkal rendelkeznek. Ezen szakképzettséggel bíró gazdák a konverzió kedvezményeiből semmi címen sem zárhatók ki. Egyben

tiltakozik a választmány a konverziós törvénynek a gazdaérdekek ellen való módosítása ellen

és e határozatát hasonló állásfoglalás céljából a társ- és rokon egyesületekkel, kamarákkal és intézményekkel is közölni fogja.

Végül a dr. Szentkirályi Ákos indítványára kimondotta a választmány, hogy bevezeti Erdélyben a gazdatitkári intézményt, amelynek ismertetésére külön fogunk visszatérni.

— Mexikóban telepednek le az amerikai munkanélküli frontharcosok. Az amerikai munkanélküli frontharcosok most Mexikóban telepednek le, ahol tizenkétezer hektár földet vásároltak rendkívül olcsó áron. A frontharcosok vezetősége már engedélyért is folyamodott a mexikói köztársaság elnökéhez, aki minden valószínűség szerint hozzájárul az amerikai veteránok letelepedéséhez.

Szamosújvári, csabai, debreceni száraz kolbász, prima minőségben a legolcsóbb napi áron beszerezhető DELICATESSE Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Augusztus 14. Róm. kath. Ör-
zsébet. Prot. Eusebius. Görög.
Mihéia. Izt. 12. Ab.

Jóreggelt!

A Vajda-kormányt erősen támadják az ellenzéki pártok. Eszünkbe jut a róka és a szöllő meséje... Az ellenzéknek is savanyu a szöllő...

Junian, a levitézlett miniszterjelölt Karlsbadba utazott. Valószínűleg Vajda Sándor küldte oda, aki a gyomorbetegsége miatt több évig orvosa volt...

Lázasan folynak az alkudozások Hitlerrel, a németországi nácik vezérével. Szerény ember ez a volt mázoló: már nem pályázik a kancellárságra, megelégszik az államfői címmel...

Olimpiász-vicek.

— Olvasta? Remeccről kiderült, hogy nem is veszett el.

— Persze, hogy nem ő veszett el, hanem a diszkoszvető világajnokság.

Los-Angelesbe külön számláló bizottságot kellett kiküldeni, mert nem tudják pontosan megállapítani, hogy Pelle hány olimpiai bajnokságot nyert.

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint az időjárásban lényegesebb változás nem várható.

— Az időközi bizottság nem engedte el a Sfatul-játéklklub adóját. Az időközi bizottság tegnap tartotta meg rendes gyűlését dr. Laurentiu Flaviu polgármester elnökletével. Az ülés tárgyát a Sfatul-játéklklubjának az a kérése képezte, amelyben a klub az 1928 év óta kirótt illetékek törlését kérte. Az időközi bizottság a kérést visszautasította. Utána a tisztviselőknek járó tüzifa árát határozták meg, amelyet ölenként 600 lejben fognak adni. A gyűlés elhatározta, hogy a Marmaros-ucca burkolatát helyreállítja.

— A házbérek csökkenése miatt adóleszállítást kérnek a háztulajdonosok. A kolozsvári háztulajdonosok szövetségének választmánya tegnap dr. Kiss Mór ny. egyetemi tanár elnökletével ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy memorandumot intéznek a pénzügyminiszterhez azzal a kéréssel, hogy az új lakbérleti törvény intézkedése folytán a 30 százalékkal csökkent házbérekkel egyidejűleg az ingatlan adókat is szállítsák le ugyancsak 30 százalékkal.

— Nem maximálják a kenyérárakat, amíg a gabona árhullámzása tart. Az új időközi bizottság árvizsgáló bizottsága tegnap ülést tartott, hogy e hó második felére érvényes maximális árak megállapításáról gondoskodják. Az ülésen elhatározták, hogy eleget tesznek a pékek kérésének, amely szerint a kenyér és a liszt hivatalos ár megállapítását ez alkalommal is mellőzik, mivel a gabonaárak hullámzása még nem szűnt meg. A mérsárosok áremelést kértek, amely célból az időközi bizottság delegációt fog kiküldeni a szerdai állatvásárra, ahol az árakat és a vágatási költségeket fogja tanulmányozni.

Olimpiász

Magyarország kilencedik helyen van a nemzetek pontversenyében

LOS-ANGELES. Az olimpiai győzelmek megoszlásáról a következő kimutatásunk számol be:

1. Amerika 665 ponttal
2. Olaszország 229.5 ponttal
3. Franciaország 210 ponttal
4. Finnország 139 ponttal
5. Svédország 136 ponttal
6. Németország 132.5 ponttal
7. Anglia 123 ponttal
8. Japán 109 ponttal
9. Magyarország 81 ponttal
10. Kanada 78 ponttal.

Magyarország a 9-ik helyet biztosan tartja, mert Kanadának a további versenyeken pontszerzési esélye alig lehetséges, míg Magyarország a vívó és ökölvívó versenyeken elérhető eredményei alapján a kilencedik helyet csak megerősítheti. A nyolcadik helyre való juthatása bizonytalan, mert a japánok a hátralevő uszószerzőkön igen nagy eredményeket produkálhatnak.

MA ZÁRJÁK BE ÜNNEPÉLYESEN AZ OLIMPIAI VERSENYEKET. Ma vasárnap reggel a lovaglás lesz az utolsó versenyszám, amely után Curtis alelnök ünnepélyesen bezártnak jelenti ki a X. olimpiászt. Délben eloltják az olimpiai tüzet, a versenyzők pedig

MARCONI UJABB SZENZÁCIÓS FELFEDEZÉSE. Marconi, a híres feltaláló vitorlásán Szardinia sziget mellett újabb szenzációs felfedezést tett. 47 centiméteres villámosszíkra fejlesztése által 270 kilométer körletben kitűnően érvényesültek a rádió és drótnélküli táviró leadásai. Marconi legújabb szenzációs találmánya a rádió, a rövid hullámu leadásoknál fog igen nagy sikereket jelenteni.

— A kolozsvári gazdasági akadémia 4000 holdas birtokot kapott. A kolozsvári gazd. akadémiának a magyar világban mintegy 800 kat. hold kiterjedésű mezőgazdasági ingatlana volt, ami egy erdélyi közép birtoknak felelt meg. A birtok egy része bérelt volt, amely terület az erdélyi róm. kath. Státus tulajdona volt, ezt azonban a kisajátítások rendén elvették és házhelyeknek felparcellázták. Így az akadémiai birtok 4—500 kat. holdra csökkent. Most Serbán Mihály dr. rövid minisztersége alatt keresztül vitte, hogy a kolozsi 4000 kat. holdas állami birtokot a kolozsvári gazdasági akadémiának adják. Ez mindenesetre egy széles látókörre valló intézkedés volt, mert egy tudományos célokat szolgáló intézménynek a számára nélkülözhetetlen, hogy megfelelő kiterjedésű terület álljon rendelkezésére kísérleti célokra. A kolozsi birtokon úgy az állattenyésztés, mint növénytermelés terén értékes közérdekű munkát fejthet ki a gazdasági akadémia. A birtok átadása, illetve átvétele a napokban meg is történt. Ezzel az intézkedéssel Erdély és Kolozsvár város is sokat nyert.

— Ismét fellépett Romániában a keleti marhavész, amely a legveszedelmesebb fertőző betegsége a szarvasmarháknak. A betegség terjedésének megállítására a minisztertanács nagyobb összegű hitelt szavazott meg.

szétszélednek a világ minden tájára. Erőgyűjtésre a berlini olimpiászra.

A magyar expedíció vezetősége megcáfolta Remecc és Kiss eltűnését. Több európai lap hírül adta, hogy Remecc diszkoszvető elűnt, Kiss, a magyar uszók masszőrjé pedig a vízipólo versenyek alkalmával verekedő brazil játékosok ölték volna meg. E téves hírt a magyar expedíció vezetősége táviratban megcáfolta.

Vasárnapi és hétfői mérkőzések. Ma vasárnap és holnap hétfőn a Haggibbor—KMSC—Romania—CFR körmérkőzést játszanak. Vasárnap délután fél 4-kor a Haggibbor—KMSC, délután fél 6 órakor pedig a Romania—CFR játszik. Hétfőn az előző napi két vesztes, utána pedig a két győztes játszik az alkerület kupájáért.

A kolozsvári kerékpáros-szövetség 5 éves jubileuma alkalmából nagyszabású kerületi versenyeket rendez augusztus hó 21-én vasárnap.

A Román Motor-Klub ma országos jellegű motoros csillagutat rendez, amelyre több mint 300 versenyző nevezett be. A kolozsvári motorosok reggel fél 7-kor két csoportban indulnak el.

„Abonoma“

3 fogásos ebéd . . . . . Lei 20.—
étlap szerint . . . . . „ 25.—

Kitűnő báró Kemény-féle
enyedi fajborok kihordásra

1 liter Asztali bor . . . . . Lei 12.—
1 „ Rizlig . . . . . „ 18.—
1 „ Szürkebaráti . . . . . „ 24.—

Restaurant EGYED étterem

Cluj-Kolozsvár, Str. Decebal (Rudolf u.) 10.

— Vizsgálati fogságba helyeztek egy megrögzött tolvajt. A kolozsvári törvényszék szüneti vádтанácsa tegnap tárgyalta Simandie Juon ügyét. Simandie Juonra sok apróbb lopást bizonyított rá a rendőrség és átadta az ügyészségnek. Barbateui vizsgálóbíró tegnap hallgatta ki és bűnösnek találva, elrendelte a harmincnapos vizsgálati fogságot. A gyanúsított felelbezzett és a vádтанács helyben hagyta a vizsgálóbíró határozatát annál is inkább, mert Simandie visszaeső bűnös, aki már kétszer volt büntetve.

— Mi a gyakorlati eredménye a buzakivitelivám felemelésének? A kormány a buza kivitelivámját vagononként 30 ezer lejre emelte azzal az indokolással, hogy a belföldi búzának nagy tételekben való kiözönlését megakadályozza. A nagyarányú vám emelése egyenlő csaknem a kivitel betiltásával, mert ilyen kivitel illetek mellett aligha mehet ki gabona és ha mehet csak a legjobb minőségű vetőmag mehetne. A kivitel betiltásának az árcsökkenés lesz az eredménye, noha legutolsó ideje, hogy a gazdák felségítése megkezdődjék. Az idei rozsdakár még a konvert adósságok fizetésének a lehetőségét is lehetlenné tette igen sok gazdánál, amit a hivatalos termésjelentés is elismer, amikor 40—60 százalék kárt ismer be és országos átlagban ilyen nagyarányú kárt állapít meg.

— Tekézó sportszövetség hírei. Tegnap este volt a nagy találkozás az Avram Jancu és Matador bajnok csapata között, amelyen az Avram Jancu revánsot akart venni a bajnokságon eléje került Matadorokon. Kolozsváron tekézó alakulatainak tagjai Románia, Jóbarát, Oituz, Turul elnökei Törekvés, FTC, Rapid, Mured tagjai Románia, Jóbarát, Oituz, Turul, elnökei Törekvés, FTC, Rapid, Mured tagjai nagyszabású Remény elnöke stb. vettek részt. Fél 10 órakor állt starthoz a két csapat és a szokásos üdvözlések közben meglepetésként felvonult a Kolozsi Jenő Matador tag által szervezett törpe csapat és szabályszerű felállásban üdvözölte a szövetség elnökét és kérte a csapatjuk támogatását. Tiszteletük jeléül átnyújtották Móríc Béla elnöknek egy 9 éves tekézó sajátkezü rajzát, amely a szövetség elnökét életűen ábrázolja. Móríc Béla az össztekézők nevében üdvözölte a törpe játékosokat és kifejtette, hogy a tekézósport elérte ezzel a népnevelő hatását, mikor ily lelkes gyermekek találhatók. A szövetség elnöke málnaszörppel és csokoládéval vendégelte meg a kedvenceit. A mérkőző csapatokat Dezmareanu, Ghili, szövetség sport elnöke és Gyurka, a szövetség elnöke üdvözölte. Matadorok elnöke üdvözli a megjelent nézőket és a szövetség elnökeit. Avram Jancu csapata kezd tulerős tempóban és igazán csak a véletlenül mulott, hogy 52 bábót ütött. Matadorok az erős támadásra 60 báb leütésével felelnek. Második menet Avram Jancu elhibázta a nagy igyekezetével és 32 bábót üt. Feszült figyelem minden süvítő golyó fölényt hoz a Matadoroknak és 44 bábót ütnek le. Döntő menet. Avram Jancu csapata idegvesztő biztonsággal szedi a bábokat, de 44 bábna többet ütni nem tud. Matadorok utolsó menetét könnyen játsza dobja és fölényesen adja le a 43 báb leütését adó golyókat. Eredmény 147—128, vagyis 19 pont a Matadorok javára. Ujra felzug a Matadorok győzelmű éneke és egetverő taps. Matadorok nem pózoltak, de nyertek. Elegáns könnyűséggel nyerte a mérkőzést és bajnokcsapathoz méltóan viselkedett. Akik ott voltak, szép játékot élveztek. — Hétfőn női gyakorló órák a Kovács-pályán. — Kedden Remény és Összetartás barátságos az Orosz pályán.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, augusztus 14.

Bucuresti. 11.15: Gyermekek-óra 11.30: Egyházi felolvasás. 13: Könyvi zene. 14 Gramofon. 17: Előadás földművelőknek. 18: Vegyes hangverseny. 19.10: A hangverseny folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: A bájital, Donizetti operája.

Budapest. 12: Egyházi zene és prédikáció. 13.15: Ev. istentisztelet. Utána az Operaház zenekarának hangversenye. 16: Gramofon. 17: Előadás földművelőknek. 17.45: Kiss Béla cigányzenekara. 19: Orvosi előadás. 19.30: A munkás dalegyüttes hangversenye. 20.50: Fővárosi zenekar hangversenye. 22: A cigányprimás, Kálmán Imre operettje a Studióból. Utána Mándits szalonzenekar. 1: Farkas Imre cigányzenekara.

Bécs. 13.15: Szimfónikus hangverseny. 14.30: Szórakoztató hangverseny. 17.45: Fuvós hangverseny. 19.40: Wacek-zenekar. 20.50: Cselló hangverseny. 22: Wo die Lerchen singen, Lehár operettje. 1.20: Jazz.

Egy rejtélyes párisi bűntett

Eredeti francia bűnügyi regény

(19)

Örvendeni látszottak és kacagtak, mint akik valami kiváló dolgot követtek el.

Az egyik zsebét verdeste s az csengett.

— Tudom, tudom, — mondá a másik, — de azért siessünk. Nem jó itt lenni és ha jönnének...

— Nos aztán! Hát mit kockáztatunk oly emberekkel, akik mellettünk vannak?

— Ah! Azt hiszed? Nagyon ügyű vagy! Midőn az éhez hasonló ügyek rosszul végződnek, a nagyok menekülnek az igaz, de a kicsinyek horgon akadnak.

Ezalatt betették a koporsót és leeresztették a sirboltba.

Ezután nem kevesebb ügyességgel újból helyre rakták a köveket, amiket lefeszítették s lehetőleg eltakarták az erőszakoskodás nyomait.

Elvégezve munkájukat, rendkívüli gonddal vizsgálták a sir körüli talajt, kétségkívül kutatva, hogy feledtek-e ott valamit, ami őket kompromittálhatná.

Azután a legnagyobb nyugodtsággal ismét megmásták a falat és a tulsó felén eltűntek.

Minden eltűnt, mint az álom, ami csak az éjelt népesítik be és nappal elenyésznek.

Ideje is volt, hogy mindennek vége legyen.

Rajmund nem állhatta ki volna tovább, annyira izgatott lett.

Első bámulatát borzasztó harag követte.

Főlegyenesedett és torkon ragadta Fehér Királynó-beli embert.

— Most megfogod nekünk mondani, nyomorult, hogy miért vezetél ide? Azért, hogy e gyalázatos szentségtörés tanui legyünk? Beszélj, hasztalan minden cselfogas és habozás. Tényeket, neveket, még pedig gyorsan!

— Bocsásson el, — hörgé a köpenyeges férfi, — mert ezer ördög, ön megfojt!

Rajmund elbocsátotta a torkát és növekedő hévvel mondta:

— Miért vagyunk itt? Kik ezek az emberek, akik erőszakot követnek el a sirokon? Mit jelentsen ez az üres koporsó? Mit akarsz tőlem?

Azonban a köpenyeges férfi visszanyerte gunyos hidegvérűségét.

— Hát megőrült, hogy engemet von felelőségre! Azt hiszi, hogy önszántamból távoztam a bálból, amidőn az a legkedélyesebb volt és épen kedves ismeretséget kötöttem! Bizonyára nem! Nem magam miatt vagyok itt.

Akkor tehát, — szólt közbe az orvos nyugodtan, — meg fogja nekünk mondani, ki részéről vétett ide?

— Hátha megfizettek volna, hogy hallgassak? — mondá az ismeretlen kacagva.

— De aztán észrevette Rajmund dühös arculatát s így folytatta:

(Folytatása következik.)

Erőszakot követett el a gondjaira bizott fiucsecsemőn egy nyolcéves leánygyermek

CLUJ-KOLOZSVÁR. Páratlan és megdöbbentő szexuáció történt tegnap délelőtt Kolozsvár egyik külvárosi negyedében. A kis két-hónapos Toderas Lacika szülei a szomszéd 8 éves leánykájára, N. Ilonkára bízta, amíg dolgukat elintézik a városban. Amikor hazajöttek, a gyermeket a bölcsőben orditozva találták, a nyolcéves dajka pedig feldult ábrázattal szinte nemi izgalommal fogadta a hazatérő szülőket. A gyerek édesanyjának gyanus lett a dolog, mire jobban szemügyre vette fiacskáját. Hamarosan kiderült, hogy a szomszédok Ilonkájának felizgatót állapotba a nemi ösztönök ferdé megnyilvánulásában keresendő.

Toderas Lacikán az erőszak nyomai egyre növekvő, felhorzsolts daganatban mutatkoztak.

Hamarosan a sebészeti klinika orvosa elé került a meggyalázott csecsemő lesütött szemű Ilonkával együtt. A sebészetben a szolgálatos orvos fertőtlenítette és bekötözte Lacika sebeit. Majd a bőrgyógyászatra került az apró férfi további kezelés végett.

Ilonka nem nyilatkozik

Az orvosok a szülővel együtt faggatni kezdték a gyermekbűnözőt, aki azonban a hozzáintézett kérdésekre dacos fejrázásokkal válaszolt. Nem mondotta el, hogy milyen módon okozta a csecsemő sérülését, de a látható nyomok a legkülönösebb erőszakra engednek következtetni. A páratlan és megdöbbentő esetet a hatóságok fogják az orvosi szakvélemény meghallgatása után kivizsgálni.

Hét súlyos kutyaharapásos beteg került a kolozsvári sebészeti klinikára

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ugy látszik semmiképpen sem kerülhet el a megismétlődő ebmarások végzetesé válható járványa. A szigorú ebzárlat, úgy látszik nem nagyon érdekli a kutyatulajdonosokat. Ahogy beesteledik, eloldják az ebláncot és a rabságból elszabadult Bodrik csattogó fogakkal rohannak az uccára és felgyülemlett dühüket a szerencsétlen járókelők összemarásával csillapítják. Így aztán még bizonytalanabbá lesz a lakosság közbiztonsága.

Tegnap a kolozsvári segészeti klinika ambulanciájára hét kutyaharapott ember került. Névszerint:

Bende Lajos, Pallók Pulye, Rus János, Pop Mariska, Mágurea Joan és Petru Gheorghe. Valamennyi kolozsvári és kolozsmegyei lakos.

Zorna Corneli, 2 éves Herna Cova községből való, temesmegyei gyermek igen súlyos archarapással került a klinikai orvosok elé. A szerencsétlen gyermek arcát veszett kutya marta össze és állapota annyira súlyos, hogy életbenmaradáshoz kevés a remény.

Ezekután ajánlatos lenne, ha a kolozsvári hatóságok megszigorítanák a városi ebzárlatot és elrendelnék ezt a falvakban is.

Felgyújtotta a házát, hogy a biztosítási összegből kifizesse adósságát

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tosa Joan Bica Romana kolozsmegyei községi földésgazda július 6-ikán felgyújtotta a házát és a kiszállott kárbecslő bizottság engedélyével fel is vette a bánffyhyunyadi Népbanktól az 50 ezer lej biztosítási összeget.

A sárosmonostori csendőrség azonban megállapította, hogy öngyújtogatás történt Tosa gazda házában. A csendőrség alapos gya-

nuja abból pattant ki, hogy ez év január 15-én Marchis Gheorghe és Ilea Tódor társaságában Aosa Joan is résztvett egy gyújtogatási műveletben.

Ezen gyanu alapján a nyomozó csendőrség a gyanúsított gazdát vallatni kezdte, mire az beismerte, hogy a házát ő gyújtotta fel, mert el volt adóssodva a bánffyhyunyadi Népbanknál és a házával együtt az adósságtól is megszabadult.

Magyarországon akar lakni Ottó királyfi

PRÁGA. A „Prager Tagblatt“ fantasztikus híreket közöl az elhunyt IV. Károly volt magyar király és Zita királyné legidősebb fiáról, Ottó királyfiról. A prágai lap szerint beavatott francia körökben úgy tudják, hogy a magyar legitimista vezérek megkérték gróf Károlyi Gyula magyar miniszterelnököt, engedje meg, hogy Ottó még a nyár folyamán Magyarországra mehessen és a ráckevei királyi uradalomban lakhasson. Ottó szeptemberben magyar egyetemre szeretne menni, de nem Budapestre, hanem valamelyik vidéki egyetemre és kizárólag mint diák akar élni Magyarországon. A „Prager Tagblatt“ még azt is közli, hogy mielőtt ez a lépés megtörtént, Zita

királyné garanciát kért a budapesti legitimista nagytanácstól, hogy nem lesznek tüntetések. A jelentés szerint gróf Károlyi Gyula magyar miniszterelnök nem válaszolt a kéminiszterelnök eddig még nem válaszolt a kérésre.

— Autókarambol a Monostori uton. Tegnap este felé a Monostori uton autókarambol történt. A 849. számú luxusautó, amelyet Pop Jonuta pénzügyi inspektor vezetett és amelyben Pulca rendőrinspektor és Zöld János, a Perry cég tisztviselője ültek, összeütközött a 456. számú autóval, amelyben dr. Óváry Elemér ült. Mindkét autó megrongálódott. Zöld János megsebesült.

Szabadiábra helyezték az erőszakkal vádolt Domsa cipésmestert

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóreggelt!“ közölte, hogy a rendőrségen feljelentést tett D. Margit kolozsvári manikűrös leány Domsa cipésmester ellen, aki a feljelentés szerint a leányon erőszakot akart elkövetni. A rendőrség a lefolytatott nyomozás során Domsát, bár az tagadta az ellene felhozott vádat, letartóztatta s átadta az ügyészségnek. Az ügyet Colfescu ügyész vizsgálta ki, aki nem látott kellő bizonyítékot a vád alátámasztására s Domsát szabadiábra helyezte.

Súlyos baleset a Hegyalatti-uccában

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap este a Hegyalatti-ucca gyermekei futkározva játszadoztak, aminek az lett a következménye, hogy a kis 5 éves Tóth Jánoska megboltolt és végigzuhant az uttesten. Az esésnek olyan szerencsétlen következménye lett, hogy a gyermek arca több helyen megsérült és ajkát egy hegyes kő erősen összevágta. Tegnap a klinika szolgálatos sebészorvosa varrta össze a játék apró áldozatának ajkát, majd szülei ismét hazavitték Jánoskát. Állapota nem súlyos.

Leesett és eltörte a jobb karját egy Hajnal-uccai földmunkás

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap súlyos baleset történt a Hajnal-uccában. Szakács János 52 éves földmunkás a 12. szám alatti házának padlásáról éppen a szerszámokat szedte le, amikor elvesztette egyensúlyát és a mintegy három méter magas padlásról a földre zuhant. A szerencsétlenül járt ember a saját lábán ment be a sebészeti klinikára, ahol eltörött karját gipszbe tették.

Nyilttér*

Nagy József urnak a „Kolozsvári Friss Ujság“ kiadó-tulajdonosának Helyben

Alulírottak, mint a Lyceum-nyomda bérlői ezennel a nyilvánosság előtt szölitjuk fel, hogy holnap augusztus 14-én este 8 óráig fizesse meg 34.133 lej tartozását a „Kolozsvári Friss Ujság“ nyomdai előállításáért, mert ellenkező esetben nyilvánosságra hozzuk azt a módot, ahogyan ön azokat a munkásokat becsapja, akiknek a lapját árulja. Ön hazudott nekünk, amidőn azt állította, hogy ügyvédünk 18.000 lejt váltóban átadott.

Kolozsvár, 1932 augusztus 13.

Balogh József, Kozma Nagy László

* E rovatban közöltékért felelőséget nem vállal a szerkesztőség.

Megnyugtató a bizalom! Vegyi festés, tisztításban egy fogalom!

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám 01.